

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

09.04.2014.

Nr.77
(prot. Nr.12,21 p.)

Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interesu projektam „Iekšzemes līnija posmā Ventspils, Tume un Imanta (LV)”

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2013. gada 31. oktobrī saņēma akciju sabiedrības „Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga LV-1073, (turpmāk – AS „Augstsprieguma tīkls”) un akciju sabiedrības „Latvijas elektriskie tīkli”, vienotais reģistrācijas numurs: 40103379313, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga LV-1073, (turpmāk – AS „Latvijas elektriskie tīkli”) ar AS „Augstsprieguma tīkls” 2013. gada 30. oktobra iesniegumu Nr. 50SA20-01-474 iesniegto ieguldījumu pieprasījumu kopīgu interešu projektam Nr.4.4.1. „Iekšzemes līnija posmā Ventspils, Tume un Imanta (LV)” (turpmāk – Projekts 4.4.1.) ar pielikumiem (turpmāk viss kopā – ieguldījumu pieprasījums). 2013. gada 29. novembrī Regulators saņēma AS „Augstsprieguma tīkls” ar 2013. gada 29.novembra iesniegumu Nr. 50SA20-01-539 iesniegto ieguldījumu pieprasījuma pamatdokumentu tulkojumu angļu valodā. 2014. gada 3. aprīlī Regulators saņēma AS „Augstsprieguma tīkls” ar 2014. gada 3. aprīļa iesniegumu Nr.500310-17-156 iesniegto papildu informāciju.

Regulators konstatē

1. Atbilstoši 2013. gada 17. aprīļa Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009, (turpmāk – Regula 347/2013) Projekts 4.4.1. ietilpst Regulas 347/2013 I pielikuma 4.punktā noteiktā prioritārā elektroenerģijas koridora Baltijas elektroenerģijas tirgus starpsavienojuma plānā elektroenerģijas jomā¹: starpsavienojumi starp dalībvalstīm Baltijas reģionā un attiecīgi iekšējā tīkla infrastruktūras nostiprināšana, lai novērstu Baltijas valstu izolētību, veicinātu tirgus integrāciju, *inter alia* strādājot pie atjaunojamo energoresursu integrācijas reģionā.

¹ Informācija ir publicēta Eiropas Komisijas mājas lapā internetā
http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/bemip_en.htm

2. Eiropas Komisija un Baltijas jūras reģiona valstis (Dānija, Vācija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Somija un Zviedrija) 2009. gada 17. jūnijā parakstīja kopēju saprašanās memorandu par Baltijas elektroenerģijas tirgus starpsavienojuma plānu (turpmāk – BEMIP), kurā vienojās par nākotnes elektroenerģijas tirgus plānu, kas ietver tirgus atvēršanu un integrēšanu visā Baltijas jūras reģionā kā vienotu kopēju mērķi, kura sasniegšanai nepieciešams attīstīt noteiktus infrastruktūras projektus. Nepieciešamās darbības un infrastruktūras projekti ir norādīti BEMIP gala ziņojumā, kurā Baltijas valstu elektroenerģijas tirgus integrācijai ir ietverts NordBalt projekts (Lietuvas – Zviedrijas starpvalstu savienojums) un tā pilnīgas darbības nodrošināšanai nepieciešama Lietuvas, Zviedrijas un Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmu stiprināšana, ko Latvijā var nodrošināt Projekta 4.4.1. ieviešana.
3. Atbilstoši Regulas 347/2013 3. panta ceturtajai daļai Eiropas Komisija 2013. gada 14. oktobrī pieņēma Eiropas Komisijas deleģēto regulu (ES) Nr. 1391/2013, ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes, attiecībā uz Savienības kopīgu interešu projektu sarakstu (turpmāk – EK regula 1391/2013). Ar EK regulu 1391/2013 Eiropas Komisija apstiprināja Kopīgo interešu projektu (turpmāk – KIP) sarakstu, kurā ir ietverts Projekts 4.4.1. Atbilstoši EK regulas 1391/2013 preambulas 7.punktā noteiktajam Projekta 4.4.1. iekļaušana KIP sarakstā apliecina tā atbilstību Regulas 347/2013 4. pantā noteiktajiem KIP kritērijiem.
4. Regulas 347/2013 4. pantā ir noteikti šādi KIP kritēriji:
  - 4.1. projekts ir nepieciešams vismaz vienam no energoinfrastruktūras prioritārajiem koridoriem un jomām;
  - 4.2. iespējamie kopējie projekta ieguvumi, kas izvērtēti saskaņā ar attiecīgajiem Regulas 347/2013 4. panta 2. punktā noteiktajiem specifiskajiem kritērijiem, pārsniedz tā izmaksas, tostarp ilgākā termiņā;
  - 4.3. projekts atbilst jebkuram no šādiem kritērijiem:
    - 4.3.1. iesaista vismaz divas dalībvalstis, tieši šķērsojot divu vai vairāku dalībvalstu robežu;
    - 4.3.2. atrodas vienas dalībvalsts teritorijā, un tam ir ievērojama pārrobežu ietekme, kā izklāstīts Regulas 347/2013 IV pielikuma 1. punktā;
    - 4.3.3. šķērso vismaz vienas dalībvalsts un Eiropas Ekonomikas zonas valsts robežu.
5. Atbilstoši Regulas 347/2013 3.panta sestajai daļai KIP, kas iekļauti ar EK regulu 1391/2013 apstiprinātajā sarakstā, kļūst par attiecīgo reģionālo ieguldījumu plāna daļu un par attiecīgā valsts tīkla desmit gadu attīstības plāna daļu, un par citu attiecīgo valsts infrastruktūras plānu daļu. Minētajiem projektiem piešķir augstāko iespējamo prioritāti katrā no minētajiem plāniem.
6. Projekts 4.4.1. ir ietverts Eiropas elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru tīkla (turpmāk – ENTSO-E) Kopienas elektroenerģijas tīkla attīstības 10 gadu plānos (turpmāk – TYNDP) 2012. gadā un 2014. gada projektā kā viens no projektu kopuma Nr.60

projektiem² (turpmāk – projektu kopums Nr. 60). Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 15.¹ panta pirmajā daļā noteiktajam Regulators 2012. gada 22. augustā ar lēmumu Nr.195 un 2013. gada 11. septembrī ar lēmumu Nr.174 apstiprināja pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānus³ (turpmāk - attīstības plāni), kuros ir ietverts Projekts 4.4.1.

7. Atbilstoši Regulas 347/2013 2.pantā ietvertajai „projekta virzītājs” definīcijai un Elektroenerģijas tirgus likuma 13. un 21.² pantā noteiktajiem pienākumiem Projekta 4.4.1. virzītāji ir pārvades sistēmas operators AS „Augstsprieguma tīkls” un elektroenerģijas sistēmas īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kuri kopīgi iesniedza ieguldījumu pieprasījumu, ievērojot Regulas 347/2013 12. panta trešajā daļā noteikto kopīga ieguldījumu pieprasījuma iesniegšanas pienākumu un termiņu ieguldījumu pieprasījuma iesniegšanai par projektiem, kas iekļauti pirmajā Eiropas Savienības KIP sarakstā – 2013. gada 31. oktobris.
8. AS „Augstsprieguma tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli” ieguldījumu pieprasījums Projektam 4.4.1. ietver šādu Regulas 347/2013 12. panta trešajā daļā noteiktu informāciju:
  - 8.1. Informāciju, kas apliecina Projekta 4.4.1. gatavības pakāpi:
    - 8.1.1. Projekts 4.4.1. ir ietverts Kopienas elektroenerģijas tīkla attīstības 10 gadu plānos un Latvijas pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānos (skat. šā lēmuma konstatējošās daļas 6.punktu);
    - 8.1.2. Projekts 4.4.1. ir Latvijas 330kV elektroenerģijas pārvades sistēmas projekta „330kV Kurzemes loks” (turpmāk – Kurzemes loks) trešais posms un minētais projekts ir nepieciešams, lai pilnvērtīgi izmantotu NordBalt jaudu elektroenerģijas tirdzniecībai, tādejādi nodrošinot Baltijas elektroenerģijas tirgus integrāciju vienotajā Eiropas elektroenerģijas tirgū ar iespēju pārvadīt šīs elektroenerģijas plūsmas caur Latvijas elektroenerģijas sistēmu. Kurzemes loka pirmais posms ietver 330 kV augstsprieguma līnijas izbūvi, savienojot Rīgas pilsētas 330kV apakšstacijas „Rīgas TEC-1” ar apakšstaciju „Imanta”, līnijas izbūves darbi, t.sk., pārbaudes, pabeigti 2013.gada 25.septembrī. Kurzemes loka otrais posms ietver 330 kV augstsprieguma līnijas Grobiņa – Ventspils izbūvi, projektēšanas fāze uzsākta 2010. gadā, bet visus darbus plānots pabeigt 2014. gadā. Kurzemes loka pirmā un otrā posma izbūves izmaksas ir 98,5 milj. EUR, no tiem 38,5 milj. EUR sedza ar Eiropas Enerģētikas atjaunošanas programmas (turpmāk - EEPR) līdzekļiem;
    - 8.1.3. Projekta 4.4.1. trases priekšprojekta izstrāde un ietekmes uz vidi novērtējums trases posmam Grobiņa-Ventspils-Dundaga pabeigti 2011.gada janvārī, posmam Dundaga – Tume – 2011.gada decembrī, posmam Tume – Imanta – 2013. gada decembrī⁴;
    - 8.1.4. Vides pārraudzības valsts birojs ir izsniedzis Projekta 4.4.1. ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumus (ieguldījumu pieprasījuma 5.un 6. pielikumi);

² TYNDP-2012 un TYNDP-2014 projekts publicēts ENTSO-E mājas lapā internetā : <https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2012/>, un <https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/>

³ Attīstības plāni attiecīgi no 2013.gada un no 2014.gada publicēti Regulatora mājas lapā internetā: <http://www.sprk.gov.lv/lemumi#>

⁴ Ietekmes uz vidi novērtējums publicēts AS „Latvijas elektriskie tīkli” mājas lapā internetā http://www.let.latvenergo.lv/portal/page/portal/Latvian/VIDE/KL_2_posms_IVN_zinojums_110711.pdf

- 8.1.5. AS „Augstsprieguma tīkls” valde 2009.gada 9.decembrī ar lēmumu Nr.105/49 apstiprināja Projektu 4.4.1. kā daļu no Kurzemes loka ieguldījuma plāna;
- 8.1.6. Projektam 4.4.1. ir izstrādāts tehniskais apraksts (ieguldījumu pieprasījuma 8. pielikums);
- 8.1.7. Projektam 4.4.1. ir izstrādāts īstenošanas plāns (ieguldījumu pieprasījuma 9. pielikums un konstatējošās daļas 6. punktā minētajos attīstības plānos);
- 8.1.8. Atļauju izsniegšanas sākums Projekta 4.4.1. būvniecības darbiem ir atkarīgs no Eiropas Komisijas lēmuma un lēmuma datuma par līdzfinansējuma piešķiršanu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 11.decembra Regulas (ES) Nr.1316/2013 ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienības instrumentu, groza Regulu (ES) Nr.913/2010 un atceļ Regulu (EK) Nr.680/2007 un Regulu (EK) Nr.67/2010 (turpmāk - CEF regula) ietvaros;
- 8.2. Projekta 4.4.1. izmaksu un ieguvumu analīze (turpmāk – CBA), kura atbilst ENTSO-E TYNDP 2012. Ņemot vērā, ka līdz 2013. gada 31. oktobrim Regulas 347/2013 11. pantā minētās Eiropas Savienības CBA metodoloģijas nebija un līdz šā lēmuma pieņemšanas brīdim nav apstiprinātas un ENTSO-E TYNDP 2014 CBA rezultāti būs pieejami tikai 2014. gada beigās, Projekta 4.4.1. CBA ir izmantoti ENTSO-E TYNDP 2012 CBA rezultāti, kuri ir publicēti ENTSO-E mājaslapā internetā. CBA rezultāti un aprēķini ir ietverti ieguldījumu pieprasījumā un tam pievienotajā 9. pielikumā;
- 8.3. Projekta 4.4.1. saimnieciskās darbības plāns, ieskaitot projekta finansiālo dzīvotspēju un izraudzītais finansēšanas variants ietverts ieguldījumu pieprasījuma 9. pielikumā.
9. Projekta virzītāji ir novērtējuši Projekta 4.4.1. īstenošanas ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas tarifu 2019. gadā. Pieņemot, ka Eiropas Komisijas līdzfinansējums CEF regulas ietvaros projekta īstenošanai tiek piešķirts 50% apmērā, elektroenerģijas pārvades pakalpojuma vienības cenas pieaugums ir novērtēts 11 % apjomā, salīdzinot ar spēkā esošo elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķinu. Savukārt Projekta 4.4.1. īstenošana bez Eiropas Komisijas līdzfinansējuma elektroenerģijas pārvades pakalpojuma vienības cenu palielina par 20%.
10. Ievērojot Regulas 347/2013 12. panta ceturtajā daļā noteikto, Regulatoram sešu mēnešu laikā no dienas, kad ir saņemts ieguldījumu pieprasījums, jāpieņem lēmums par ieguldījumu izmaksu sadali, kas jāsedz pārvades sistēmas operatoram saistībā ar projektu, un par izmaksu iekļaušanu tarīfos. Atbilstoši minētajai normai Regulators var nolemt sadalīt tikai daļu no izmaksām vai var nolemt sadalīt izmaksas starp vairākiem kopīgu interešu projektiem, kas ietilpst vienā projektā kopumā. Izmaksu sadalījumā Regulatoram jāņem vērā šādi faktiskie vai prognozētie rādītāji:
  - 10.1. pārslodzes vai citas maksas. Minētais neattiecas uz Projekta 4.4.1. izmaksu sadalījumu, jo sastrēguma vadības ieņēmumi izmantojami atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes (EK) Regulas Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu (turpmāk – Regula Nr.714/2009) 16.pantā noteiktajam, proti, uzkrātos sastrēgumu vadības ieņēmumus plānots ieguldīt Latvijas – Igaunijas starpvalstu savienojuma jaudas palielināšanā KIP Nr. 4.2.1. „Starpvalstu savienojums starp Kilingi-Nõmme (EE) un Rīgas TEC2 apakšstaciju

(LV)” (turpmāk – Projekts 4.2.1.) ietvaros (skat. arī ieguldījuma pieprasījuma 9.pielikumu);

- 10.2. ieņēmumus, ko rada kompensācijas mehānisms starp pārvades sistēmu operatoriem, kurš noteikts saskaņā ar Regulas Nr. 714/2009 13. pantu (turpmāk – ITC). AS „Augstsprieguma tīkls” ITC ieņēmumi tiek izmantoti pārvades tīkla ekspluatācijas izdevumu kompensēšanai, ka arī tranzīta plūsmu nodrošināšanai. AS „Augstsprieguma tīkls” ITC ieņēmumi 2012.-2013.gadu periodā bija pozitīvi, bet plānots, ka pēc Estlink2 un NordBalt ieviešanas ekspluatācijā attiecīgi 2014. un 2015.gadā un jaudas plūsmu izmaiņām Baltijas energosistēmās prognozētie ITC ieņēmumi būs neitrāli vai pat negatīvi un tādēļ nav ietverti Projekta 4.4.1.izmaksu sadalījumā (skat. arī ieguldījuma pieprasījuma 9.pielikumu).
11. Atbilstoši Regulas 347/2013 12.panta piektajai daļai Regulators lēmumu par izmaksu sadalījumu nosūta Energoregulatoru sadarbības aģentūrai (turpmāk – ACER) kopā ar visu attiecīgo informāciju par lēmumu.
12. Regulators, pieņemot lēmumu par Projekta 4.4.1. ieguldījumu izmaksu sadali, ņem vērā ACER 2013.gada 25.septembra rekomendācijā Nr.07/2013 un 2013.gada 5.novembra iekšējās vadlīnijās ietvertos ieteikumus ieguldījumu pieprasījumu izvērtēšanā. Atbilstoši minētajiem ieteikumiem Regulators 2013. gada 7.novembrī Tallinā Baltijas valstu 16. Mini-Foruma elektrības darba grupā vienojās ar citiem Baltijas valstu regulatoriem par to, ka Regulators ir koordinējošais regulators Projektam 4.4.1. un ka par Projektu 4.4.1. nav nepieciešams pieņemt Regulas 347/2013 12. panta ceturtajā daļā noteiktos koordinētos lēmumus, jo pārējo valstu neto ieguvums nepārsniedz ACER rekomendācijā noteikto nozīmīguma sliekšni, t.i., 10% no kopējo visu labumu guvušo valstu neto ieguvumu summas.
13. Par Projektu 4.4.1. ir notikušas konsultācijas ar projekta virzītājiem, kā arī ar Baltijas valstu un Somijas regulatoriem un elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoriem:
  - 13.1. 2013. gada 7. novembrī Baltijas valstu 16. Mini-Forumā elektrības darba grupā Baltijas valstu un Somijas regulatori vienojās par līdz 2013. gada 31.oktobrim iesniegto KIP ieguldījumu pieprasījumu izskatīšanas kārtību, kā arī par koordinējošo un saistītajiem regulatoriem katram no KIP. 2013. gada 8.novembrī Baltijas valstu 16. Mini-Forumā⁵, kurā bez iepriekšminētajiem regulatoriem piedalījās arī Baltijas valstu elektroenerģijas pārvades sistēmas operatori, elektroenerģijas tirgotāji un citu ieinteresēto pušu pārstāvji, tika prezentēts elektrības darba grupas viedoklis par KIP ieguldījumu pieprasījumiem, tostarp, par Projektu 4.4.1.
  - 13.2. Regulators 2013. gada 26.novembrī, 2013.gada 16.decembrī un 2014. gada 7. martā rīkoja konsultācijas ar AS „ Augstsprieguma tīkls”. Konsultāciju rezultātā tika saņemti skaidrojumi par CBA un piedāvāto ieguldījumu izmaksu sadali Projektam 4.4.1., kā arī papildu informācija par Projekta 4.4.1. ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.
14. Atbilstoši Regulas 347/2013 12. panta piektajā daļā noteiktajam un ievērojot Elektroenerģijas tirgus likuma 16.pantā un likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu

⁵ Informācija par Baltijas valstu 16. Mini-Forumu publicēta Igaunijas regulatora mājas lapā internetā:
<http://www.konkurentsiamet.ee/?id=24660>

regulatoriem” 20.pantā noteikto, Regulators, apstiprinot elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifus, ņem vērā faktiskās izmaksas, kas radušās Projekta 4.4.1. virzītājiem ieguldījumu rezultātā, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva pārvades sistēmas operatora izmaksām.

15. Padomes sēdē piedalījās AS „Augstsprieguma tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli” pilnvarotie pārstāvji un aicināja atbalstīt ieguldījumu pieprasījumā ietverto izmaksu sadalījumu.

Regulators secina

1. Ņemot vērā, ka Projekts 4.4.1. ir daļa no NordBalt projekta atbilstoši BEMIP un tas ir ietverts ENTSO-E TYNDP 2012 projektu kopumā Nr.60, Projekta 4.4.1. ieguldījumu izmaksu sadalījumā jāņem vērā jau veiktie ieguldījumi 670 milj. EUR apmērā projektu kopumā Nr.60 – ieguldījumi Kurzemes loka pirmajos divos posmos 98,5 milj. EUR apmērā, kā arī apstākļi, ka NordBalt projekta izbūve rada nepieciešamību īstenot Kurzemes loka projektu pilnā apmērā.
2. Atbilstoši CBA metodoloģijai, kura tika izmantota izstrādājot TYNDP 2012, CBA ir veikta visam projektu kopumam Nr.60 kopā un katras valsts attiecīgie ieguvumi netika identificēti. Tādēļ NordBalt projekta ietekme ir attiecināta uz Zviedriju, Lietuvu, Latviju, Igauniju, Somiju, Dāniju, Poliju, Vāciju un Norvēģiju kopā.
3. Projekta 4.4.1. pārrobežu izmaksu sadalījuma priekšlikums atbilstoši ieguldījumu pieprasījumam un tam pievienotajam 9. pielikumam neietver citas dalībvalstis, jo Projekts 4.4.1. kā projektu kopuma Nr.60 sastāvdaļa viens pats nerada ievērojamus ieguvumus citām Baltijas jūras reģiona valstīm, savukārt CBA ir veikta visam projektu kopumam Nr.60.
4. Regulators, ņemot vērā CBA ietvaros veikto galveno ievaddatu un citu būtisko parametru jūtīguma izvērtējumu, secina, ka, neīstenojot Projektu 4.4.1., samazinās iepriekš projektu kopuma Nr.60 ietvaros realizēto tieši saistīto projektu kopīgais labums, jo netiek sasniegts izvirzītais mērķis atbilstoši BEMIP rezultātiem – Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu savienošana ar Skandināvijas valstīm un Ziemeļu-Dienvidu starpsavienojumu koridora stiprināšana.
5. Atbilstoši ENTSO-E TYNDP 2012 projektu kopumā Nr.60 ietilpstošo projektu īstenošanas kopējie ieguvumi novērtēti visam Baltijas jūras reģionam no 30 līdz 100 milj.EUR/gadā. ENTSO-E TYNDP 2012 izmantotā metodoloģija nedod iespēju kopējos ieguvumus precīzi sadalīt pa atsevišķiem projektiem un iesaistītajām valstīm. Projekta 4.4.1. virzītāju aprēķinos izmantotais kopējo ieguvumu novērtējums visam Baltijas jūras reģionam novērtēts 30 milj. EUR/gadā, ņemot vērā, ka Projekta 4.4.1. izmaksas ir 16% no projektu kopuma Nr.60 izmaksām un ievērojot ENTSO-E TYNDP 2012 kopējo ieguvumu novērtējuma robežas. Projekta 4.4.1. Latvijas kopējais ieguvums veido 20,8% no kopējiem projektu kopuma Nr.60 ieguvumiem. Pārējo valstu kopējais Projekta 4.4.1. ieguvums ir proporcionāli attiecināts uz šādām valstīm: Zviedrija, Lietuva, Igaunija, Somija, Norvēģija, Polija, Vācija, Dānija, un attiecīgi katrai valstij nepārsniedz 10%.
6. Projekta 4.4.1. Latvijas kopējie ikgadējie ieguvumi novērtēti 10,1 milj.EUR apjomā, kuru veido sociāl-ekonomiskais ieguvums 6,2 milj.EUR, ieguvums no pārslodzes

samazināšanas elektroenerģijas ražotājiem 2,4 milj.EUR, pārvades zudumu ieguvums 1,0 milj.EUR un CO₂ izmešu samazinājuma ieguvums, kas novērtēts 0,5 milj.EUR apjomā.

7. Projektu kopuma Nr.60 būtiskākā sastāvdaļa ir līdzstrāvas zemūdens kabeļa izbūve Lietuvas – Zviedrijas starpvalstu savienojumam un lielākie ieguvumi no šī starpvalstu savienojuma izbūves atbilstoši ENTSO-E TYNDP 2012 ir Lietuvai un Zviedrijai, kuras 2009. gadā saņēma Eiropas līdzfinansējumu līdzstrāvas kabeļa izbūvei EEPR programmas ietvaros.
8. Lai nodrošinātu maksimālu Lietuvas – Zviedrijas līdzstrāvas kabeļa uzstādītās pārvades jaudas (700 MW) izmantošanu elektroenerģijas tirgum, līdzfinansējums CEF ietvaros no projektu kopuma Nr.60 ir nepieciešams tikai Latvijas iekšējās elektroenerģijas pārvades līnijas stiprināšanai (Projekts 4.4.1.).
9. Ņemot vērā iepriekš minēto, Latvija, tāpat Igaunija, Somija, Dānija, Polija, Vācija un Norvēģija nav galvenās ieguvējas no projektu kopuma Nr.60 īstenošanas un Projekts 4.4.1. kā projektu kopuma Nr.60 sastāvdaļa viens pats nerada ievērojamus ieguvumus citām valstīm. Atbilstoši CBA neto pozitīva ietekme ir visām Baltijas jūras reģiona valstīm un būtiskākā neto ieguvēja ir Latvija. Pārējo Baltijas jūras reģiona valstu neto ieguvums nepārsniedz ACER rekomendācijā noteikto nozīmīguma sliekšni, t.i., 10%⁶ no kopējo visu labumu guvušo valstu neto ieguvumu summas.
10. Ņemot vērā šā lēmuma secinājumu daļas 1. – 9. punktus, Projekta 4.4.1. virzītāju piedāvātais pārrobežu izmaksu sadalījums ir pamatots, ja 50% no kopējām Projekta 4.4.1. izmaksām 127,42 milj.EUR apmērā sedz projekta virzītāji un 50% no Projekta 4.4.1. izmaksām tiek segtas, piesaistot Eiropas Savienības līdzfinansējumu CEF regulas ietvaros, un neparedzot citām Baltijas jūras reģiona valstīm segt Projekta 4.4.1. izmaksas.
11. Projekta 4.4.1. īstenošanas rezultātā izveidotie pamatlīdzekļi būs sistēmas īpašnieka AS „Latvijas elektriskie tīkli” īpašumā. Atbilstoši Regulatora 2011.gada 26.oktobra lēmumam Nr.1/23 „Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifos iekļauj ar pamatlīdzekļiem saistītās izmaksas.
12. Atbilstoši projekta virzītāju pieņēmumiem par finansējuma nodrošinājumu (pašu finansējums un Eiropas Savienības līdzfinansējums), Projekta 4.4.1. īstenošana ietekmēs spēkā esošos elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus, jo palielināsies AS ”Latvijas elektriskie tīkli” ieguldījuma daļas nolietojuma, ekspluatācijas izmaksu, kapitāla atdeves un uzņēmuma ienākuma nodokļa apjoms.
13. Ņemot vērā šā lēmuma secinājumu daļas 11.punktā noteikto, Projekta 4.4.1. īstenošana bez Eiropas Savienības līdzfinansējuma palielinās elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma cenu Latvijas ekonomiskajai situācijai nesamērīgā apmērā. Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma cenas pieaugums 20% apmērā būtiski ietekmē energointensīvus (ražošanas) komersantus, kā arī mazos un vidējos komersantus, samazinot to konkurētspēju, tautsaimniecības ienākumu līmeni un vienlaikus veicinot

---

⁶ Section 2.3.

http://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Recommendations/ACER%20Recommendation%2007-2013.pdf,

pakalpojumu un preču cenu pieaugumu. Elektroenerģijas sistēmas pakalpojumi (pārvades un sadale) elektroenerģijas gala cenā mājsaimniecībām šobrīd veido 44%, tādēļ tālāks elektroenerģijas sistēmas pakalpojumu izmaksu pieaugums nozīmīgi ietekmēs mājsaimniecību spēju segt elektroenerģijas piegādes izmaksas. Ņemot vērā gan komersantu, gan mājsaimniecību situācijas jutību pret nozīmīgām elektroenerģijas sistēmas pakalpojumu tarifu izmaiņām, Projekta 4.4.1. izmaksu iekļaušana elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifos pilnā apmērā (bez Eiropas Savienības līdzfinansējuma) samazinās novērtēto projektu kopuma Nr.60 sociāli ekonomisko ieguvumu Latvijai un rezultātā Projekta 4.4.1. īstenošana pilnā apjomā būs jāpārskata, piemērojot tādas Projekta 4.4.1. īstenošanas termiņus un tehniskos risinājumus, kuri būs samērojami ar pieļaujamo elektroenerģijas gala cenu kāpumu noteiktos laika periodos.

14. Realizējot visus KIP sarakstā iekļautos projektus Latvijas teritorijā (Projekts 4.4.1. un Projekts 4.2.1.) bez Eiropas Savienības līdzfinansējuma, pārvades sistēmas īpašnieka AS „Latvijas elektriskie tīkli” pamatlīdzekļu vērtība pieaugs par 216,1 milj.EUR jeb par 54% salīdzinot ar pamatlīdzekļu vērtību 2013. gada beigās. No šī pieauguma Projekts 4.4.1. veido 127,4 milj.EUR un Projekts 4.2.1. – 88,7 milj.EUR. Šāds Projekta 4.4.1. un Projekta 4.2.1. realizācijas rezultātā radīto pamatlīdzekļu finansējums radītu pārmērīgu slogu elektroenerģijas pārvades pakalpojuma lietotājiem Latvijas ekonomiskajā situācijā:

14.1.Latvijas iekšzemes kopprodukta vērtība uz vienu iedzīvotāju, novērtēta pēc pirktspējas līmeņa, ir ceturrtā zemākā starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un sasniedz tikai 64% no Eiropas Savienības 28 dalībvalstu vidējā līmeņa. Visu Projekta 4.4.1. un Projekta 4.2.1. izmaksu iekļaušana elektroenerģijas pārvades tarifos radīs elektroenerģijas izmaksu īpatsvara pieaugumu iedzīvotāju izdevumos. Tas savukārt izraisīs pieejamo ienākumu samazinājumu citu izdevumu segšanai un iedzīvotāju kopējā dzīves līmeņa pasliktināšanos attiecībā pret pārējām dalībvalstīm.

14.2.Saskaņā ar apsekojuma „Eiropas Savienības statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem” rezultātiem 2012.gadā 19,4% no visiem Latvijas iedzīvotājiem ir zem nabadzības riska sliekšņa. No tiem 93,2% naudas trūkuma dēļ nevar atļauties uzņemties neparedzētu izdevumu segšanu. Savukārt, kopējais iedzīvotāju īpatsvars, kuri naudas trūkuma dēļ nevar atļauties uzņemties neparedzētu izdevumu segšanu, sasniedz 73,6%, kas ir otrais sliktākais rādītājs starp visām Eiropas Savienības dalībvalstīm.⁷

14.3.Latvijā 2012.gadā dziļa materiālā nenodrošinātība skar 25,6% no kopējā iedzīvotāju skaita, kas ir ceturtais sliktākais rādītājs Eiropas Savienībā un ir par 15,7 procentpunktiem augstāks nekā vidējais ES-28 līmenis.⁸

14.4.2013.gadā ar mājokļa uzturēšanu saistīto izdevumu ietekme uz mājsaimniecību finansiālo situāciju bija ļoti apgrūtināša 45,6% mājsaimniecību, salīdzinājumā pret 2012.gada rezultātiem šis rādītājs ir palielinājies par 8,3%.⁹

⁷<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>, Inability to face unexpected financial expenses (source: SILC), skatīts 2014.04.09

⁸<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>, Severe material deprivation rate by age and sex, skatīts 2014.04.09

⁹<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>, Financial burden of the total housing cost (source: SILC), skatīts 2014.04.09

Pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009, 12.pantu, Elektroenerģijas tirgus likuma 13.pantu un 21.² panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj

1. izmaksu daļu 50% apmērā no kopējām Projekta 4.4.1. izmaksām sedz elektroenerģijas sistēmas īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli” un ar Projekta 4.4.1. īstenošanas rezultātā izveidotajiem pamatlīdzekļiem saistītās izmaksas atbilstoši Metodikai iekļauj elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifos;
2. ja Projekta 4.4.1. virzītāji nesaņem Eiropas Savienības līdzfinansējumu 50% apmērā no kopējām Projekta 4.4.1. izmaksām, Projekta 4.4.1. īstenošana ir jāpārskata, nodrošinot to, ka Projekta 4.4.1. īstenošanas rezultātā ietekme uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem nepārsniedz 12%.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

V.Lokenbaha

p.i.

padomes loceklis

R.Irkliis